

۱- زیستگاه چیست؟
 ۲- چرا زیستگاه بعضی گیاهان و جانوران مشترک است؟

درس ۱۹ از محیط زیست مراقبت کنیم

۳- گیاهان غذای خود را چگونه درست می کنند؟

- ۱) هر موجود زنده ای در ناحیه ای خاصی زندگی می کند که زیستگاه آن موجود نام دارد (گیاهان و جانورانی که در یک زیستگاه مشترک زندگی می کنند، برای ادامه ی زندگی خود به یکدیگر وابسته اند.)
 ۲) گیاهان غذای خود را با استفاده از نور خورشید، خاک، آب و هوا درست می کنند (برخی از جانوران فقط گیاه می خورند که به آنها گیاه خوار می گوئیم. برخی از آنها جانوران دیگر را می خورند که به آنها گوشت خوار می گوئیم.)
 ۳) ۴

آیا می توانید با توجه به تصویر زیر یک جانور گیاه خوار و یک جانور گوشت خوار مثال بزنید؟

۴- به کدام جانوران گیاه خوار و گوشت خوار می گوئید؟

۵- جانداران برای ادامه‌ی زندگی خود به یکدیگر وابسته هستند. مثال بزنید.

۴- سوال کامل کردنی در متن درس

زیستگاه‌ها در خطر!

از آنجایی که جانداران برای ادامه‌ی زندگی خود به یکدیگر وابسته‌اند، اگر در یک زیستگاه، به یک موجود زنده آسیب برسد، گیاهان و جانوران دیگر هم آسیب می‌بینند. (برای مثال اگر در یک جنگل تعداد زیادی از درختان را برای تهیه‌ی زغال قطع کنند، پرندگانی که از میوه‌ی درختان تغذیه می‌کنند، ممکن است با کمبود غذا روبه‌رو شوند و به جای دیگری مهاجرت کنند. در نتیجه، جانورانی که از آن پرنده‌ها تغذیه می‌کنند نیز برای تأمین غذای خود دچار مشکل می‌شوند.)

فعالیت

۱- آیا در منطقه‌ی شما جانوران یا گیاهانی هستند که تعداد آنها نسبت به سال‌های قبل کم شده باشد یا از بین رفته باشند؟ از بزرگ‌ترها در این باره پرس و جو کنید و نتیجه را در کلاس بگویید.

۲- چرا در بعضی از فصل‌ها شکار جانوران یا صید ماهی در بعضی جاها ممنوع است؟ زیرا هنگام تولید مثل جانوران برای جلوگیری از افزایش آن‌ها شکار ممنوع می‌شود. هنگام تخم‌ریزی ماهی‌ها صید آن‌ها ممنوع می‌شود.

۶) سنجاب‌هایی که در جنگل‌های بلوط منطقه‌ی زاگرس زندگی می‌کنند، بیشتر غذای خود را از میوه‌ی بلوط به‌دست می‌آورند. آنها با پنهان کردن میوه‌های بلوط در شکاف سنگ‌ها یا زیر خاک و ذخیره کردن آنها برای فصل زمستان، به رویش درختان جدید در فصل بهار کمک می‌کنند.

۷- به نظر شما شکار سنجاب‌ها چه مشکلی برای جنگل‌های بلوط و قطع درختان چه مشکلی برای سنجاب‌ها

به وجود می‌آورد؟ شکار سنجاب‌ها رویش درختان جدید در (۸۵)

فصل بیمار را کم می‌کند و قطع درختان باعث شده سنجاب‌ها غذای کافی پیدا نکنند.

جواب ۹- ۱- گیاهان و جانوران منابع غذایی برای انسان ها و سایر جانوران هستند
 ۲- گیاهان اکسیژن هوا را می کنند و بعضی دارو ها از گیاهان به دست می آید

گیاهان و جانوران نقش مهمی در زندگی انسان دارند. آیا می توانید با توجه به آنچه در درس علوم

سال های قبل خواندید^۹ فواید گیاهان و جانوران را بیان کنید؟^۴ - از چوب برای ساختن خانه و ...

استفاده می شود^۵ - از پوست چانوران برای پوشاک استفاده می شود.

گیاهان موجب زیبایی محیط می شوند. مردم می توانند در محیط های زیبا و سرسبز استراحت و تفریح کنند و از زیبایی های طبیعت لذت ببرند.

۱- انسان چگونه آب و خاک و هوا را آلوده می کند؟

امروزه بعضی از فعالیت های انسان موجب از بین رفتن زیستگاه ها و لطمه زدن به محیط زیست شده است :

۱۵
 ۹ • کارخانه ها و اتومبیل ها مواد شیمیایی و سمی را به محیط وارد می کنند و موجب آلوده شدن آب، خاک و هوا می شوند.^۹
 ۱۰

۹ • پخش زباله در محیط، به زندگی جانداران و گیاهان لطمه می زند.^۹

۸۶

۴- کدام فعالیت انسان ها موجب از بین رفتن زیستگاه ها و لطمه زدن به محیط زیست می شود.^۴ مورد

۱۱- کارها مناسب در جنگل‌ها چیست؟

۹) گاهی بعضی از افراد برای تفریح و سرگرمی، جانوران را شکار می‌کنند. ۹
 ۱۱) یکی از کارهای نامناسب در جنگل‌ها، روشن کردن آتش و خاموش نکردن آن است. آتش‌سوزی یکی از عوامل از بین رفتن جنگل‌ها و موجودات زنده است. ۹

فعالیت

چون به موجود زنده‌ای آسیب نمی‌زنیم

۱- به نظر شما کدام یک از این کارها برای تفریح مناسب است؟ چرا؟
 ۲- اگر به همراه خانواده به سفر بروید و در یک محیط طبیعی غذا بخورید، چه کارهایی انجام می‌دهید تا به محیط زیست لطمه وارد نشود؟
 ۱- زباله نمی‌ریزیم ۲- آتش روشن نمی‌کنیم
 ۳- به این تابلوهای مربوط به محیط زیست توجه کنید. هر کدام چه پیامی دارد؟ شما نیز سه نشانه‌ی دیگر طراحی کنید. انجام دهید

شکار ممنوع

محل عبور حیوانات اهلی

محل عبور حیوانات وحشی

آتش روشن کردن ممنوع

صید ماهی ممنوع

محل پراکندن چادر